

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și
completarea Legii nr.26/2008 privind protejarea
patrimoniului cultural imaterial**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B221 din 20.04.2011,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri :

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial. Potrivit Expunerii de motive, prin proiect se urmărește eliminarea confuziilor dintre elementele patrimoniale imateriale și o serie de manifestări sau expresii festive în care elementul genuin este scos din contextul natural, prelucrat și exploatat abuziv.

Prin natura reglementării, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea prevederilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

Semnalăm că prin adresa B320 din 27.05.2010, Consiliul Legislativ a primit spre avizare o propunere legislativă prin care se preconizează abrogarea Legii nr.26/2008, pentru care s-a emis avizul favorabil cu observații și propuneri nr.755 din 15.06.2010.

Propunerea fost aprobată de Senat și se află în procedură legislativă la Camera Deputaților.

Pe cale de consecință, în cazul promovării respectivului proiect, prezenta propunere rămâne fără obiect de reglementare.

2. Din punct de vedere al dreptului Uniunii Europene, propunerea legislativă nu ridică probleme de armonizare sau de încălcare a normelor europene, întrucât la nivelul dreptului european

nu există dispoziții juridice care să abordeze punctual domeniul privind protejarea patrimoniului cultural imaterial. De altfel, în **Tratatul de la Lisabona**, intrat în vigoare la 1 decembrie 2009, cultura nu figurează printre domeniile aflate în *competențele exclusive* ale Uniunii Europene și nici în *competențele partajate* între UE și statele membre.

Cu toate acestea, cultura și unele aspectele privind formele de manifestare ale acesteia intră în sfera de interes a politicilor și strategiilor europene, care trebuie să se conformeze dispozițiilor **art.3 din TUE**, potrivit cărora „*Uniunea respectă bogăția diversității sale culturale și lingvistice și veghează la protejarea și dezvoltarea patrimoniului cultural european*”, precum și celor ale **art.6 din TFUE**, care consacră faptul că **Uniunea Europeană** este competentă să desfășoare în domeniul culturii „*acțiuni de sprijinire, de coordonare sau completare a acțiunii statelor membre*”.

În dezvoltarea acestor reglementări, **art.167 din TFUE**, care statuează importanța culturii în cadrul politicilor Uniunii Europene, instituie principiul **respectului diversității naționale și regionale** și stabilește necesitatea promovării de acțiuni comune de cooperare între statele membre, în **vederea cunoașterii și difuzării diversității culturii și istoriei popoarelor europene**. Pentru acest motiv, cultura este singurul domeniu la nivelul Uniunii Europene în care se **exclde orice formă de armonizare a dispozițiilor legislative și regulamentare**.

În baza acestor dispoziții, Parlamentul European și Consiliu European au statuat în cuprinsul **Deciziei nr.1855 din 12 decembrie 2006**, faptul că politica Uniunii Europene în domeniul cultural este „... *destinată să conserve diversitatea culturală în Europa, precum și promovarea elementelor culturale și patrimoniul cultural comun, aspecte ce pot contribui la ameliorarea vizibilității externe a Uniunii Europene*”.

Totodată, participarea directă a statelor membre, inclusiv a cetățenilor, la acțiunea de integrare europeană presupune și **punerea în evidență a valorilor și a rădăcinilor culturale proprii**, ca elemente cheie de identitate diferențiată, dar în același timp și a apartenenței lor la un spațiu cultural comun bazat pe *libertate de expresie, libertate de manifestare, respectul demnității umane, toleranță, solidaritate*, principii aflate în concordanță și cu **Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene** adoptată la Nisa în anul 2000 și care, ulterior prin **art.6 din TUE** a căpătat forță juridică.

În acest context european, apreciem că propunerea legislativă se încadrează în **principiile generale ce decurg din dispozițiile**

fundamentale ale acquisului european, așa cum au fost invocate mai sus, deoarece modificările propuse au drept finalitate *protecția folclorului sau a altor forme de manifestare spirituale proprii culturii naționale sau care aparțin altor naționalități prezente în spațiul românesc*, iar prin adoptarea ei va contribui la o mai bună **identificare, prezervare și conservare a valorilor culturale naționale**, conform principiilor statuate în cuprinsul Tratatelor.

Prin atribuțiile instituite în sarcina Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, precum și a Comisiei naționale pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial, propunerea se racordează, de o manieră indirectă, și cu alte reglementări internaționale. Ne referim la **Convenția pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial, adoptată la Paris la 17 octombrie 2003**, acceptată prin **Legea nr.410/2005**.

De altfel, importanța acordată în ultimul deceniu acestui domeniu de instituțiile internaționale este demonstrată și de alte măsuri juridice luate pe plan mondial. Astfel, în afară de convenția menționată mai sus, care a fost adoptată la nivel UNESCO, la nivelul Organizației Mondiale privind Proprietatea Intelectuală (OMPI), începând cu anul 2000, se află în proces de elaborare un instrument juridic internațional, care să protejeze, *prin intermediul drepturilor de proprietate intelectuală, expresiile culturale tradiționale, expresiile folclorului și cunoștințele tradiționale* (dezbateri la care participă și experți guvernamentali din România), și în cadrul căruia toate statele membre OMPI (184) și-au exprimat deja adeziunea cu privire la necesitatea unei asemenea reglementări pe plan mondial.

3. Din perspectiva dreptului intern, propunerea legislativă conține dispoziții ce contribuie la clarificarea unor reglementări actuale, susceptibile de confuzii juridice. În acest sens, **apreciem că propunerea de eliminare a conceptului de „marca tradițională distinctivă” instituită de Legea nr.26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial** va înlătura posibilitatea de confuzie cu conceptul juridic *marca de comerț*, reglementată de **Legea nr.84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice**, modificată și republicată, și care este protejată prin **drepturi distincte de proprietate intelectuală**.

4. Cu privire la reglementarea propusă, semnalăm amploarea intervențiilor legislative asupra actului normativ de bază, de natură să afecteze concepția generală și caracterul unitar al legii. Potrivit prevederilor art.61 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu

modificările și completările ulterioare, în astfel de cazuri este recomandată abrogarea vechii reglementări și înlocuirea acesteia cu o nouă reglementare în domeniu.

5. Sub rezerva celor semnalate, formulăm următoarele observații și propuneri:

a) La partea dispozitivă a punctelor art.I prin care se completează prevederile Legii nr.26/2008, pentru respectarea caracterului unitar în redactarea actelor normative modificatoare, se impune reformularea textelor, conform următoarelor exemple:

„După alineatul (...) al articolul ... se introduce un nou alineat, alin. ..., cu următorul cuprins:”

„După articolul ... se introduce un nou articol, art. ..., cu următorul cuprins:”.

b) La **pct.5**, semnalăm că art.7 este structurat doar în două alineate, astfel încât intervenția trebuie să vizeze modificarea în întregime a acestui articol.

c) La **pct.6**, în textul propus pentru art.7¹ lit.m), este de revăzut referirea la sintagma „zonelor intangibile definite la art.2 lit.d)”, deoarece respectivul text definește „zonele protejate”. De asemenea, pentru rigoarea redactării, sintagma „din prezenta lege” trebuie eliminată, ca superfluă.

d) La **pct.9**, semnalăm că prin abrogarea lit.b) și c) ale art.10, acest articol va avea în structura sa doar o singură literă, respectiv lit.a).

Având în vedere că textul nu poate cuprinde o singură enumerare este necesară modificarea în întregime a acestui articol, prin reformularea corespunzătoare a normei.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 554/18.05.2011.

L. nr. 26/2008

M. Of. nr. 168/5 mar. 2008

Lege privind protejarea patrimoniului cultural imaterial

1 promulgată prin D. nr. 313/2008 M. Of. nr. 168/5 mar. 2008

Decret pentru promulgarea Legii privind protejarea
patrimoniului cultural imaterial

554.